

Değişen E-Ticaret Mevzuatına Uyum

Giriş

İnternet teknolojilerinde yaşanan gelişmelerin hızı tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de pek çok sektörün işleyişini ve tüketici alışkanlıklarını etkiledi. Tüketicilerin, internet üzerinden alışveriş yapma alışkanlıklarındaki artış ve hızla büyüyen e-ticaret platformları e-ticaretin işleyişini kısa sürede değiştirdi. Tüm bu gelişmeler ışığında, e-ticaretin büyüme hızı ve geçirdiği bu hızlı dönüşüm göz önünde bulundurulduğunda e-ticaret faaliyetlerinin yeniden düzenlenmesi ve sektördeki oyuncuların faaliyetlerinin yakından denetlenmesi amacıyla e-ticaret mevzuatı önemli ölçüde değişikliğe uğradı.

2014 yılında kabul edilen 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkındaki Kanun (E-ticaret Kanunu veya Kanun) Temmuz 2022’de değişikliğe uğradı.^[1] Ardından Aralık 2022’de Elektronik Ticaret Aracı Hizmet Sağlayıcı ve Elektronik Ticaret Hizmet Sağlayıcılar Hakkında Yönetmelik^[2] (E-ticaret Yönetmeliği veya Yönetmelik) yayımlandı. Bazı hükümleri farklı tarihlerde yürürlüğe girecek olmakla birlikte, 1 Ocak 2023 itibariyle yürürlüğe giren yeni düzenlemeler ile e-ticaret sektöründeki aktörlere önemli yükümlülükler öngörüldü. Yeni düzenlemeler ile e-ticarette haksız ticari uygulamada bulunulması açıkça yasaklandı. e-Ticaret hizmet sağlayıcı ve e-ticaret aracı hizmet sağlayıcılar ölçeklerine göre sınıflandırıldı ve bunların sorumlulukları belirlendi. Belirli ölçekteki e-ticaret oyuncularına lisans alma yükümlülüğü getirildi. Özellikle de e-ticarette haksız rekabetin önlenmesi ve rekabeti bozucu uygulamaların önüne geçilmesi amacıyla önemli kısıtlamalar getirildi.

Her bir e-ticaret oyuncusu için ayrı ayrı yükümlülükler getiren yeni e-ticaret mevzuatına uyum, özenli ve hassas bir süreç gerektirmektedir. Bu süreçte, Erdem & Erdem olarak yerli ve yabancı e-ticaret oyuncularına, sektördeki faaliyetlerini yeni e-ticaret mevzuatına uyumlu şekilde sürdürmeleri için hukuki destek sunuyor ve bu konuda oluşabilecek tüm sorulara yanıt bulmayı amaçlıyoruz.

Değişen E-Ticaret Uyum Mevzuatına Tabi Miyim?

E-ticaret nedir?

Fiziki olarak karşı karşıya gelmeksizin, elektronik ortamda gerçekleştirilen çevrim içi iktisadi ve ticari her türlü faaliyet.

Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı (ETAHS) kimdir?

Elektronik ticaret pazar yerinde elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların mal veya hizmetlerinin teminine yönelik sözleşme yapılmasına ya da sipariş verilmesine imkân sağlayan aracı hizmet sağlayıcı.

Elektronik ticaret hizmet sağlayıcı (ETHS) kimdir?

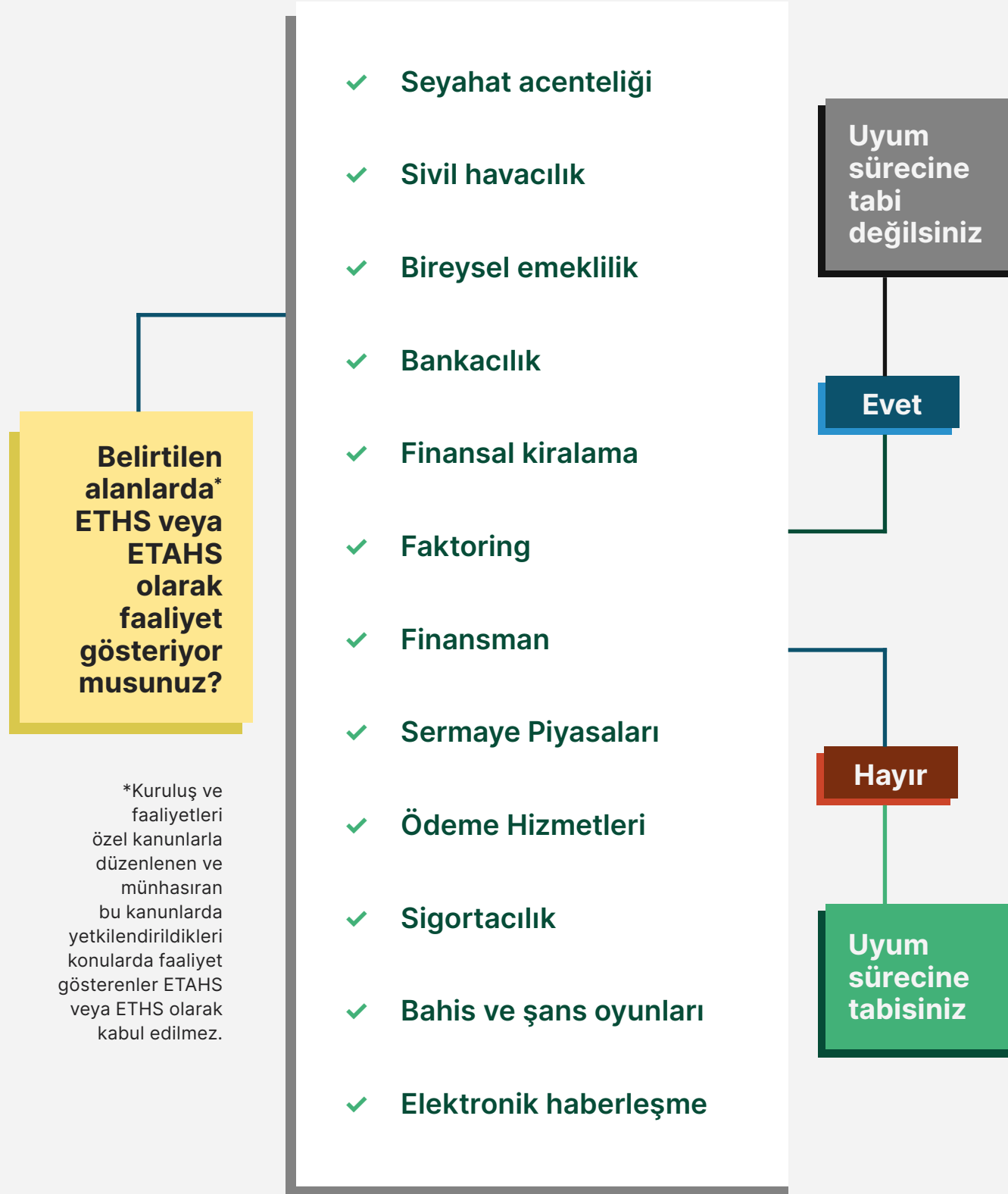
Elektronik ticaret pazar yerinde ya da kendine ait elektronik ticaret ortamında mal veya hizmetlerinin teminine yönelik sözleşme yapan ya da sipariş alan hizmet sağlayıcı.

E-ticaret Kanunu ve ilgili mevzuatta düzenlenen sorumluluk ve yükümlülükler beni ilgilendiriyor mu?

Değişen e-ticaret mevzuatına uyum sürecine tabi olup olmadığınızı sonraki sayfada yer alan tablodan tespit edebilirsiniz.

1. Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 07.07.2022 tarihli ve 31889 sayılı Resmî Gazete’de yayımlandı.
2. Elektronik Ticaret Aracı Hizmet Sağlayıcı ve Elektronik Ticaret Hizmet Sağlayıcılar Hakkında Yönetmelik 29.12.2022 tarihli ve 32058 sayılı Resmî Gazete’de yayımlandı.

• Tablo: Kapsam

Tüm E-Ticaret Oyuncuları Aynı Yükümlülüklerle Tabi Mi?

E-ticaret Kanunu ve E-ticaret Yönetmeliği ile, ETAHS ve ETHS'lere işlem hacmi ve işlem sayısına bağlı olarak farklı yükümlülükler getirildi. Yönetmelik ile, ETAHS ve ETHS'ler orta, büyük ve çok büyük ölçekli olarak tanımlandı ve her birine getirilen sorumluluk ve kısıtlamalar ayrı ayrı belirlendi.

Ölçeklerine Göre **ETAHS**'ler

Çok Büyük Ölçekli

Bir takvim yılındaki net işlem hacmi 90 milyar TL'nin ve iptal ve iadeler hariç işlem sayısı 100.000'in üzerinde olan ETAHS'ler

Büyük Ölçekli

Bir takvim yılındaki net işlem hacmi 45 milyar TL'nin ve iptal ve iadeler hariç işlem sayısı 100.000'in üzerinde olan ETAHS'ler

Orta Ölçekli

Bir takvim yılındaki net işlem hacmi 15 milyar TL'nin üzerinde olan ETAHS'ler

Ölçeklerine Göre **ETHS**'ler

Çok Büyük Ölçekli

Bir takvim yılındaki net işlem hacmi 90 milyar TL'nin ve iptal ve iadeler hariç işlem sayısı 10 milyonun üzerinde olan ETHS'ler

Büyük Ölçekli

Bir takvim yılındaki net işlem hacmi 45 milyar TL'nin ve iptal ve iadeler hariç işlem sayısı 10 milyonun üzerinde olan ETHS'ler

Orta Ölçekli

Bir takvim yılındaki net işlem hacmi 15 milyar TL'nin ve iadeler hariç işlem sayısı 10 milyonun üzerinde olan ETHS'ler

Kapsam	Uyulması Gereken Yükümlülükler	Kaçınılması Gereken Davranışlar
Tüm ETHS'ler	✓ E-ticaret Kanunu kapsamındaki iş ve işlemlerle ilgili bilgi, belge, defter ve elektronik kayıtların, iş veya işlemin gerçekleştiği tarihten itibaren 10 yıl süreyle saklanması.	✓ ETHS'nin yazılı şekilde ya da elektronik ortamda önceden olumlu irade beyanlarını almadan ekonomik bütünlük içinde bulunmadığı kişilerin ETBİS'e kayıtlı alan adlarının ana unsurunu oluşturan tescilli markalarından oluşan anahtar kelimelere reklam vererek çevrimiçi arama motorlarında pazarlama ve tanıtım faaliyetlerinde bulunması yasaktır.
Kendine ait e-ticaret ortamında satış yapan ETHS'ler	✓ Kendine ait e-ticaret ortamının ana sayfasında Yönetmelik'te öngörülen iletişim bilgilerinin eksiksiz bulundurulması. ✓ Kendine ait e-ticaret ortamının ana sayfasında doğrudan ulaşılabilir bir işlem rehberinin bulundurulması. ✓ Kendine ait e-ticaret ortamında ikinci el malların ayrı kategoride satışa sunulması, siparişin onaylanması ve ödeme bilgilerinin girilmesinden önce alıcının toplam ödeyeceği bedeli ve sözleşmenin diğer şartlarını açıkça görmesinin sağlanması. ✓ Sipariş teyidi bilgisinin e-ticaret ortamı üzerinden ve ayrıca e-posta/kısa mesaj/telefon araması gibi araçlar üzerinden alıcıya verilmesi.	
Orta, Büyük, Çok Büyük Ölçekli ETHS'ler	✓ Yönetmelik'te öngörülen pay devir veya edinimlerinin, şirket kuruluşu işlemlerinin ETBİS'e bildirilmesi. ✓ Bağımsız denetim yaptırılması ve denetim raporunun Ticaret Bakanlığı'na gönderilmesi.	✓ Net işlem hacmine dahil edilen e-ticaret ortamları hariç, kendine veya ekonomik bütünlük içinde olduğu kişilere ait e-ticaret ortamları arasında erişim imkânı sunamaz ve bu ortamlarda birbirinin tanıtımını yapamaz. İlgili sınırlamaya 01.01.2024 tarihine kadar uyum sağlanmalıdır.
Orta, Büyük, Çok Büyük Ölçekli olup toplam satış hasılatının yarısından fazlasını e-ticaret satışlarından elden eden ETHS'ler	✓ E-ticaret lisansının alınması ve lisansın yenilenmesi. Lisans alma yükümlülüğü 01.01.2025 tarihinden itibaren yerine getirilir.	
Büyük ve Çok Büyük Ölçekli ETHS'ler	✓ Kendilerine atfedilen yükümlülüklerle ek olarak Orta Ölçekli ETHS'ler ve her durumda tüm ETHS'ler için getirilen yükümlülüklerle uyulması.	✓ Yönetmelik'te belirtilen reklam bütçesini aşamaz. İlgili sınırlama 2022 takvim yılına ilişkin net işlem hacimlerine de uygulanmak üzere 01.01.2023 tarihinden itibaren geçerlidir. ✓ Yönetmelik'te belirtilen indirim bütçesini aşamaz. İlgili sınırlama 2022 takvim yılına ilişkin net işlem hacimlerine de uygulanmak üzere 01.01.2023 tarihinden itibaren geçerlidir.
Çok Büyük Ölçekli ETHS'ler	✓ Kendilerine atfedilen yükümlülüklerle ek olarak Orta, Büyük Ölçekli ETHS'ler ve her durumda tüm ETHS'ler için getirilen yükümlülüklerle uyulması.	✓ Yönetmelik'te belirtilen ilgili mevzuat uyarınca, ekonomik bütünlük içinde bulundukları banka veya e-para kuruluşlarınca bankacılık ve ödeme hizmetlerinin gerçekleştirilmesine ilişkin faaliyette bulunulmasına imkân sağlayamaz. İlgili ETHS'ler bu düzenlemeye 01.01.2024 tarihine kadar uyum sağlamalıdır. ✓ Mal ve hizmet ilanlarının yayınlanmasına elektronik ortam sağlaması halinde, aynı ortamda mal veya hizmet teminine yönelik sözleşme yapılmasına ya da sipariş verilmesine imkân sağlayamaz.

Kapsam	Uyulması Gereken Yükümlülükler	Kaçınılması Gereken Davranışlar
Tüm ETAHS'ler	✓ E-ticaret pazar yerinin ana sayfasında, Yönetmelik'te öngörülen iletişim bilgilerinin eksiksiz bulundurulması, ETHS'nin de bu yükümlüğe uyması için gerekli teknik imkanın sağlanması. Kendisine ait e-ticaret pazaryerlerinde ETHS'ler tarafından sunulan tanıtıcı bilgilerin doğruluğunu her takvim yılının ilk üç ayı içinde teyit etmek, bu bilgilerin güncelliğini sağlamak. ✓ E-ticaret ortamının ana sayfasında doğrudan ulaşılabilir bir işlem rehberinin bulundurulması. ✓ İkinci el malların ayrı kategoride satışa sunulması, siparişin onaylanması ve ödeme bilgilerinin girilmesinden önce alıcının toplam ödeyeceği bedeli ve sözleşmenin diğer şartlarını açıkça görmesinin sağlanması. ✓ Sipariş teyidi bilgisinin e-ticaret ortamı üzerinden ve ayrıca e-posta/kısa mesaj/telefon araması gibi araçlar üzerinden alıcıya verilmesi. ✓ Hukuka aykırı içerikten haberdar olunması durumunda, ETHS tarafından sunulan içeriğin yayımdan kaldırılması ve konuyu ETHS ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına bildirilmesi. ✓ ETAHS ile ETHS arasındaki ticari ilişkinin koşullarını belirleyen aracılık sözleşmesinin asgari unsurları taşıdığını temin etmek, sözleşmenin değiştirilmesi, askıya alınması ve sonlandırılması halinde mevzuata uygunluğun sağlanması. 01.01.2023 tarihinden önce yapılan ve bu tarihten itiaren altı ay içinde ilgili mevzuata uygun hale getirilmeyen aracılık sözleşmelerinin ilgili hükümleri geçersizdir. ✓ ETHS tarafından yapılan başvuruların dahili iletişim sistemi üzerinden alınması ve başvuruların, başvuru tarihi itibariyle 15 gün içinde sonuçlandırılması. Dahili iletişim sistemi uygulaması 01.07.2023 tarihinden itibaren yürürlüğe girer. ✓ E-ticaret Kanunu kapsamındaki iş ve işlemlerle ilgili bilgi, belge, defter ve elektronik kayıtları, iş veya işlemin gerçekleştiği tarihten itibaren 10 yıl süreyle saklanması. ✓ Satışına aracılık edilen malların sipariş bilgilerinin ETHS'ye eş zamanlı iletilmesi ve stok bilgilerinin güncellenmesine yönelik ETHS ile entegrasyon sağlanması.	✓ E-ticaret faaliyetlerinde haksız ticari uygulamalarda bulunulması yasaktır. Haksız ticari uygulamalar, ETHS'lerin ticari faaliyetlerini önemli ölçüde bozan, makul karar verme yeteneğini azaltan veya belirli kararlar almaya zorlayan uygulamalardır. Haksız ticari uygulamalar Kanun'da örneksme yoluyla sayılmıştır. ✓ ETAHS'nin kendisinin ya da ekonomik bütünlük içerisinde bulunduğu kişilerin markasını taşıyan ya da marka kullanım hakkını haiz olduğu malları kendi elektronik pazar yerinde satışa sunması yasaktır. İlgili ETAHS'ler bu düzenlemeye 01.01.2024 tarihine kadar uyum sağlamalıdır. ✓ ETAHS'nin yazılı şekilde ya da elektronik ortamda önceden olumlu irade beyanlarını almadan ekonomik bütünlük içinde bulunmadığı kişilerin ETBİS'e kayıtlı alan adlarının ana unsurunu oluşturan tescilli markalarından oluşan anahtar kelimelere reklam vererek çevrimiçi arama motorlarında pazarlama ve tanıtım faaliyetlerinde bulunması yasaktır.
Orta, Büyük, Çok Büyük Ölçekli ETAHS'ler	✓ Net işlem hacmine dâhil edilen e-ticaret ortamları hariç olmak üzere, kendine veya ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişilere ait e-ticaret ortamları arasında erişim imkânı sunamaz ve bu ortamlarda birbirinin tanıtımını yapamaz. ✓ ETHS veya alıcıdan elde edilen verilerin, yalnızca aracılık hizmetinin sunulması ve geliştirilmesi amacıyla kullanılması. İlgili yükümlülük 01.01.2024 tarihinden itibaren yerine getirilir. ✓ ETHS'lerin Yönetmelik'te açıkça belirtilen veriye ulaşmasına imkan verilmesi ve bu verilein ETHS tarafından etkin ve bedelsiz taşınmasına teknik imkan sağlanması. İlgili yükümlülük 01.01.2024 tarihinden itibaren yerine getirilir. ✓ Aracılık sözleşmesinde ETHS'nin Yönetmelik'te açıkça belirtilen veriyi bedelsiz ve etkin şekilde taşımasına ve aracılık sözleşmesinin süresi içinde bu verilere erişim sağlamasına teknik imkân sunacağına, ETHS'nin veriye erişim ve veri taşıma taleplerinin alıcı bilgileri anonimleştirilerek 15 gün içinde karşılanacağına ilişkin bilgiye yer verilmesi. ✓ Yönetmelik'te öngörülen pay devir veya edinimlerinin, şirket kuruluşu işlemlerinin ETBİS'e bildirilmesi. ✓ Bağımsız denetim yaptırılması ve denetim raporunun Ticaret Bakanlığı'na gönderilmesi. ✓ ETHS tarafından sağlanan içerikle ilgili olarak E-ticaret Kanunu, tüketicinin korunması, kişisel verilerin korunması ve sınai mülkiyet haklarının korunması hakkındaki mevzuata aykırı hususları tespit etmek üzere her yıl inceleme yapılması ve inceleme sonuçlarına ilişkin hazırlanan mevzuata uygunluk raporunun Ticaret Bakanlığı'na sunulması.	✓ Net işlem hacmine dahil edilen e-ticaret ortamları hariç, kendine veya ekonomik bütünlük içinde olduğu kişilere ait e-ticaret ortamları arasında erişim imkânı sunamaz ve bu ortamlarda birbirinin tanıtımını yapamaz. İlgili sınırlamaya 01.01.2024 tarihine kadar uyum sağlanmalıdır. ✓ Aracılık hizmetinden elde ettiği verileri, kendisinin ETHS olduğu durumda veya ekonomik bütünlük içinde bulunduğu ETHS'ler üzerinden diğer ETHS'lerle rekabet ederken kullanamaz. İlgili sınırlamaya 01.01.2024 tarihine kadar uyum sağlanmalıdır.

Kapsam	Uyulması Gereken Yükümlülükler	Kaçınılması Gereken Davranışlar
Bir takvim yılındaki net işlem hacmi 15 milyar TL'nin ve iptal ve iadeler hariç işlem sayısı 100.000'in üzerinde olan ETAHS'ler, Büyük, Çok Büyük Ölçekli ETAHS'ler	✔ E-ticaret lisansının alınması ve lisansın yenilenmesi. Lisans alma yükümlülüğü 01.01.2025 tarihinden itibaren yerine getirilir.	
Büyük ve Çok Büyük Ölçekli ETAHS'ler	✔ Kendilerine atfedilen yükümlülüklere ek olarak Orta Ölçekli ETAHS'ler ve her durumda tüm ETAHS'ler için getirilen yükümlülüklere uyulması.	✔ Yönetmelik'te belirtilen reklam bütçesini aşamaz. İlgili sınırlama 2022 takvim yılına ilişkin net işlem hacimlerine de uygulanmak üzere 01.01.2023 tarihinden itibaren geçerlidir. ✔ Yönetmelik'te belirtilen indirim bütçesini aşamaz. İlgili sınırlama 2022 takvim yılına ilişkin net işlem hacimlerine de uygulanmak üzere 01.01.2023 tarihinden itibaren geçerlidir. ✔ ETHS'nin ticari ilişkilerini, alternatif kanallardan aynı ya da farklı fiyattan mal veya hizmet sunmasını ya da reklam yapmasını kısıtlayamaz, herhangi bir kişiden mal veya hizmet teminine zorlayamaz.
Çok Büyük Ölçekli ETAHS'ler	✔ Kendilerine atfedilen yükümlülüklere ek olarak Orta, Büyük Ölçekli ETAHS'ler ve her durumda tüm ETAHS'ler için getirilen yükümlülüklere uyulması.	✔ Yönetmelik'te belirtilen ilgili mevzuat uyarınca, ekonomik bütünlük içinde bulundukları banka veya e-para kuruluşlarınca bankacılık ve ödeme hizmetlerinin gerçekleştirilmesine ilişkin faaliyette bulunulmasına imkân sağlayamaz. İlgili ETAHS'ler bu düzenlemeye 01.01.2024 tarihine kadar uyum sağlamalıdır. ✔ Aracılık hizmeti sunduğu elektronik pazar yerindeki satışlar, kendisinin ETHS olarak yaptığı satışlar hariç olmak üzere Yönetmelik'te belirtilen ilgili mevzuat uyarınca taşıma işleri organizatörlüğü ve posta hizmet sağlayıcılığı faaliyetlerinde bulunamaz. İlgili ETAHS'ler bu düzenlemeye 01.01.2024 tarihine kadar uyum sağlamalıdır. ✔ Mal ve hizmet ilanlarının yayınlanmasına elektronik ortam sağlaması halinde, aynı ortamda mal veya hizmet teminine yönelik sözleşme yapılmasına ya da sipariş verilmesine imkân sağlayamaz.

İlgili Kişiler

Ercüment Erdem
Kurucu ve Kıdemli Ortak

ercument@erdem-erdem.av.tr

Tuna Çolgar
Ortak

tunacolgar@erdem-erdem.av.tr

Mert Karamustafaoğlu
Ortak, Rekabet ve Uyum Lideri

mertkaramustafaoglu@erdem-erdem.av.tr

Ecem Süsoy Uygun
Yönetici Avukat

ecemsusoy@erdem-erdem.av.tr

İletişim

İSTANBUL

Ferko Signature, Büyükdere Caddesi, No. 175
Kat. 3, 34394 Esentepe - Şişli, İstanbul

+90 212 291 73 83
+90 212 291 73 82

istanbul@erdem-erdem.av.tr

İZMİR

1476 Sokak, No. 2, D. 27, Aksoy Plaza
Alsancak, İzmir

+90 232 464 66 76
+90 232 466 01 21

izmir@erdem-erdem.com

Yasal Uyarı

Bu el kitabında yer alan bilgi, belge ve değerlendirmeler sadece bilgilendirme amaçlı olup Erdem & Erdem Ortak Avukatlık Bürosu tarafından hazırlanmıştır. Reklam amacıyla veya Avukatlık Meslek Kurallarına aykırı olan başka bir amaçla kullanılamaz. Erdem & Erdem tarafından açıkça yazılı olarak izin verilmediği müddetçe bu içeriğe bağlantı verilemez, kaynak gösterilerek alıntı yapılamaz, kısmen veya tamamen kullanılamaz. Bu el kitabı kapsamındaki tüm bilgi, belge ve değerlendirmelerin fikri mülkiyet hakları Erdem & Erdem'e aittir ve tüm hakları saklıdır.